

Nr 1051

Av herrar **Stefanson** och **Österdahl**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 70, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370), m. m.*

(Lika lydande med motion nr 1211 i Andra kammaren)

Enligt förordningen den 25 november 1960 (nr 615) utgår försäljningsskatt fr. o. m. den 1 januari 1961 med 20 % för guldsmedsvaror, dock att minimiskatten per kalenderår för registrerad försäljare med skattepliktig försäljning skall utgöra 1 200 kronor. Denna försäljningsskatt infördes den 1 juli 1948. En särskild försäljningsskatt utgår också på äkta mattor, likaledes med 20 %.

Försäljningsskatten på guldsmedsvaror och knutna mattor gav staten 1968/69 intäkter med 51 miljoner kronor. Detta belopp kom huvudsakligen från guldsmedsskatten. Under tiden juli 1969—februari 1970 inbringade försäljningsskatten på guldsmedsvaror cirka 30 miljoner kronor mot cirka 32 miljoner kronor under samma tid föregående budgetår. Minskningen utgör 7 %.

I statsverkspropositionen har med ledning av dessa siffror beräknats att intäkten torde kunna komma att uppgå till 48 miljoner kronor för budgetåret 1969/70 och till samma belopp för ett vart av budgetåren 1970/71 och 1971/72.

Från branschens sida förväntades att den särskilda punktskatten på guldsmedsvaror skulle försvinna i samband med omläggningen till mervärdesskatt. Så blev dock inte fallet, utan skatt utgår fortfarande med 20 % på beskattningsvärdet, d. v. s. konsumentpriset inklusive skatt. Tillsammans med mervärdesskatten och den särskilda kontrollstämpelavgiften utgör de totala kostnaderna för skatte- och kontrollavgifter cirka 40 % av varans pris, en procentsats som kommer att stiga med omkring 5 % i samband med höjningen av mervärdesskatten. Till detta kommer icke oväsentliga kostnader för redovisningsförfarandet.

Under de senaste åren har konsumtionen på fritidsområdet ökat avsevärt. En betydande del av denna konsumtion läggs på resor till andra länder, och de utgifter som svenska resenärer har i främmande länder anses vara en av orsakerna till den bristande valutabalansen.

En avsevärd del av den konsumtion som svenska turister har utomlands läggs ner på varor som i de besökta länderna kan förvärvas till betydligt

lägre priser än i Sverige. Till mycket stor del köper i dag svenska turister guldsmedsvaror i utlandet. Dels har varorna i de flesta turistländer i sig själva ett lägre pris bland annat på grund av låga kostnader för arbetskraften. Den svenska skattebelastningen som vederligen inte har sin motsvarighet i något annat land bidrar dessutom till ett med cirka 30—40 procent högre pris än i utlandet. Danmark och Norge har t. ex. avskaffat den särskilda skatten på guldsmedsvaror.

Det är givetvis svårt att exakt fastställa hur stort valutautflödet är genom dessa inköp av guldsmedsvaror i andra länder, men enligt branschens beräkningar torde det uppgå till cirka 50 miljoner kronor. Detta valutautflöde beror delvis på att motsvarande varor i Sverige är belastade med en hög punktbeskattning.

De siffror som redovisas i statsverkspropositionen visar trots de goda konjunkturerna en kraftig nedgång i försäljningen av guldsmedsvaror. Denna nedgång beror inte på bristande kvalitet hos den svenska produktionen eller de varor som saluförs i Sverige. Sverige anses tvärtom internationellt sett stå på ett högt plan när det gäller formgivning och kvalitet. Orsakerna måste sökas på annat håll, och prisfrågan är utan tvekan den väsentligaste.

I detta sammanhang bör också observeras att nedgången av försäljningen på guldsmedsvaror medfört kraftig avgång bland de anställda inom branschen. Många guldsmeder, både företagare och anställda, har under de senaste åren, mycket beroende på punktskatterna, tvingats överge det yrke de lärt. Med den starka föränderligheten inom vårt näringsliv är detta i och för sig ingen ovanlig företeelse. Vi vänder oss emellertid emot att en hård punktbeskattning så avgjort försämrar branschens konkurrensläge att hela branschens existens äventyras. Det finns inget rimligt motiv att kvarhålla denna särbeskattning. Det vid skattens genomförande åberopade motivet att inköp av guld- och silvervaror skulle vara att betrakta som speciellt lyxbetonade håller inte i dag. Det är inte svårt att räkna upp en rad varugrupper som har minst lika stor karaktär av överflödsvaror, varugrupper som också ofta ligger som köpalternativ till guld- och silvervarorna och som kommer i ett betydligt gynnsammare prisläge på grund av att de inte har punktskattebelastning. Det är ett rättvisekrav att de som lär sig yrket och ägnat sig åt branschen får konkurrera med andra yrkesutövare under samma skattemässiga villkor. Det är en vedertagen princip inom svenskt skatteväsen att beskattningen skall vara konkurrensneutral. Det måste också gälla guldsmedsbranschen.

Vi vill erinra om att försäljningsskatten på guldsmedsvaror är, jämte skatten på knutna mattor, den enda kvarvarande punktskatt som uttages i detaljhandelsledet.

I propositionen 1967:10 utsåges att en övergång till mervärdeskatt är ägnad att harmonisera lagstiftningen i de nordiska länderna. Över huvud

taget strävar man i dag efter att få en lagstiftning som är så likartad som möjligt i Norden. I Danmark och Norge finns i dag ingen speciell punktskatt på guldsmedsvaror. Om man strävar efter att ernå en harmonisering av lagstiftningen i Norden på skatteområdet, bör den speciella punktskatten på guldsmedsvaror i Sverige borttagas.

Punktskatten på guldsmedsvaror och knutna mattor beräknas såsom ovan nämnts under de närmaste budgetåren komma att uppgå till 48 miljoner kronor. Mot denna summa måste ställas det utflöde av kapital som sker genom svenska turisternas inköp av guldsmedsvaror i andra länder. Även om dessa inköp inte skulle komma att helt försvinna, en viss del av köpen får betecknas som souvenirköp, torde man dock kunna räkna med en kraftig minskning, vilket då skulle vara till fördel för den svenska valutareserven.

Med stöd av det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär att förslag skall föreläggas riksdagen om avveckling av försäljningsskatten på guldsmedsvaror fr. o. m. den 1 januari 1971.

Stockholm den 1 april 1970

Stig Stefanson (fp)

S.-O. Österdahl (fp)

Nr 1052

Av herr **Sörenson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 70, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370), m. m.

(Lika lydande med motion nr 1220 i Andra kammaren)

Stockholm den 1 april 1970

Joel Sörenson (fp)
